



Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLVIII. Proponitur casus cuiusdam jurispatronatus mixti ex gentilitio
& hæreditario, & ad praxim reducuntur multa decisa in capite præcedenti,
tam super jurepatronatus mixto, quàm super ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

Non obstat quod Andreas habeat provisionem Apostolicam anteriorem cum derogatione medietatis iuris patronatus, quia ejus gratia non fuit iustificata; narravit enim, se fuisse presentatum à medietate patronorum, tamen ut dictum est, non probatur, Ioan. Baptistam, & Carcium, qui illum presentaverunt, esse patronos pro medietate, sed solum pro una parte ex quatuor, & ideo prioritas temporis non attenditur, ubi gratia non iustificatur: Galz. de benef. part. 5. c. 3. num. 192. Gregor. decis. 314. n. 1. & seq. Butar. decis. 175. n. 1. Cavalier. decis. 266. n. 4. & in recent. decis. 87. n. 27. part. 7. Et ita fuit decisum utraque, &c.



CAPVT CLVIII.

Proponitur casus cujusdam juris patronatus mixti ex gentilitio & hereditario: & ad praxim reducuntur multa decisa in capite præcedenti, tam super jure patronatus mixto, quam super reiectione unius lineæ, in cujus præjudicium alia per plures annos, & sæpius adveniente casu vacationis presentavit jure & nomine proprio. Et de femina illius lineæ hoc casu masculis alterius lineæ præferenda.

SUMMARIVM.

- 1 In iure patronatus gentilitio, seu agnatio, femina non succedunt.
- 2 Femina non admittuntur ad presentandum, sibi masculis, si per longissimum tempus soli masculi presentaverunt: maxime si in fudatione masculi præferantur.
- 3 Compatorus presentans nomine proprio, acquirit sibi possessionem privativam juris presentandi.
- 4 Virum compatoris ignorantibus nocet presentatio ab aliis facta.
- 5 In possessorio nocet presentatio facta à compatoris qui soli presentantur.
- 6 Ultimus status in presentationibus attendi debet.
- 7 Si una linea per longissimum tempus sola jure proprio presentaverit, præscribit adversus aliam lineam.
- 8 Qui paternam repudiavit hereditatem, non admittitur ad presentandum in iure patronatus hereditario, vel mixto.
- 9 Filius vivente patre non presentat in patronatu hereditario, quia non potest esse heres patris viventis.
- 10 Ampliatur, ut procedat, etiam si à patre emipetur.
- 11 In patronatus mixtum requiritur qualitas hereditaria.
- 12 Deficientibus masculis, quibus simpliciter iure patronatus fuit reservatum, admittuntur feminae, maxime deficientibus masculis, vocati.

CASUS.

1.

Antonius Fulcodius, Testator.

2.

Lucia Fulcodia, ejusdem filia, & Bartholomæus D'Alibertus, conjuges.

Jacobus D'Alibert. ————— Bernardinus D'Alibert.

Andreas, & Petrus ————— Guillelmus.

Christophorus, Paulus, & Jacobus. ————— Andreas, & Mathæus
Petrus ————— Petrus. ————— Jacobus - Guillelmus
Spiritus, & frater. ————— Germana, Spiritus.

1. Antonius Fulcodius fundator.
2. Lucia filia fundatoris.
3. Jacobus, & Bernardinus D'Aliberti, filii Lucie, & hæredes Antonii fundatoris.
4. Andreas, & Petrus, fratres, filii Jacobi: nec non Guillelmus filius Bernardini.
5. 6. & 7. sunt descendentes à Jacobo in latere sinistro scripturæ, & descendentes Bernardini fratris Jacobi, in latere dextro scripturæ

Supponi

Qu. & Res. benef. Pars III. Cap. CLVIII. 87

Supponitur in facto, quod Iacobus & Bernardinus fratres, qui sunt sub *num. 3* præsentrunt anno 1521. ad capellaniam de qua est questio.

Petrus frater Andreæ, necnon Bernardinus ejus patruus, qui est sub *num. 3*, seu ejus procurator, præsentrunt anno 1573.

Quod anno 1580. Paulus qui est sub *num. 5*, necnon Guillelmus, qui est sub *num. 4* præsentrunt absque interventu Christophori & Matthæi.

Quod anno 1599. Andreas qui est sub *num. 5*, nomine Guillelmi Patris præsentravit ad eandem Capellaniam.

Deinde anno 1510. idem Andreas præsentravit, & fuit subsequuta collatio sub ea conditione quod alteri, quam sibi majus præsensationis jus non competat.

Tandem anno 1621. Matthæus qui est sub *num. 5*, præsentravit ad eandem capellaniam Dominum Gaucherium modernum possessorem, & per sententiam fuit declaratum, dictum Matthæum, qui est sub *num. 5*, & Iacobum qui est sub *num. 6* sub eadem stirpe, esse solos & veros patronos, & rejecit præsensationes Sebastiani, & Petri. Quibus ita in facto suppositis, dubitatur de tribus.

Primo, utrum adveniente casu vacationis, filie descendentes à Iacobo, quæ sunt sub *num. 7*, possint admitti ad præsendum.

Secundo, utrum attento quod ab anno 1580. linea Iacobi nunquam præsentravit, ipsa sit exclusa à jure præsendi, & illud amiserit.

Tercio, utrum attento quod Guillelmus, qui est sub *num. 6*, repudiavit hæreditatem Matthæi patris, non solum ipse sit exclusus, sed etiam Spiritus ejus filius, qui est sub *num. 7*.

Resolutio istarum difficultatum pender ex cognitione naturæ hujus patronatus, videlicet utrum sit gentilium, hæreditarium, vel mixtum.

In Gentilium fœminæ non admittuntur, ut dicit Rot. apud Modern. *decis. inferia lib. 1. de styl. dataria, cap. 15. §. 1. §. 2. n. 66.*

Sed non est opus in hac prima questione ulteriori disquisitione, quia ab illo tēpore, quo Capellania fuit fundata, fœminæ nunquam fuerunt admittæ ad præsendum, quæ antiqua observantia facit declarat mentem testatoris, ad notata in l. si de interpretatione, ff. de legib. Rot. *dec. 41. n. 17. & decis. 86. n. 10.* apud Vivian. de *jure patronat.*

Et ista observantia est conformis voluntati dicti fundatoris, qui reservavit jus patronatus sibi, & tribus nepotibus masculis ex Lucia filia, ac omnibus & singulis masculis nascituris in futuro de dicta Lucia.

Et si unus illorum decederet sine hæredibus ex suo corpore procreatis substituit alios superstites, & suos: & ultimo loco fœminas.

Ex qua dispositione constat, quod testator habuit animum præferendi masculos fœminis, cum fœminas, quas tunc Lucia habebat, sua hæreditate exclusisset. His duobus concurrentibus, nempe voluntate testatoris ad exclusionem filiarum, & continua longissimi temporis observantia, sequitur filias à jure præsendi esse excludendas, stantibus masculis ex notatis in c. præcedenti, maxime *n. 3.*

Quod attinet ad secundam questionem, difficile erit obtinere jus præsendi pro linea descendente ex Iacobo primo hærede: quia cum ab anno 1580. & sic ab annis 74. nullus de dicta linea præsentravit, videntur omnes neglexisse, & pro derelicto habuisse istud jus patronatus: maxime cum sola linea Bernardini primi coheredis postea præsentravit solum nomine proprio annis 1599. & 1610.

Sanlegerii Tom. I. Pars I.

imò de anno 1621. privativè Matthæus, & Iacobus ejus nepos præsentrunt ad dictam capellaniam, & obtinuerunt declarati per sententiam ad illos solos pertinere jus patronatus. Post de *manuient. observ. 73. n. 42. & 43.*

Et licet disputari posset, utrum præscriptio, vel res judicata nocere possit aliis descendentes ejusdem lineæ Iacobi senioris, cum non constet præsensationes ante annum 1621. fuisse factas privativè, ut notavit Ferrer. *conf. 132. sub. n. 3.* Ludovisi. *decis. 452. n. 10.* Tamen in possessorio linea illa prima non audiretur, quæ per spatium tanti temporis, si non jus, saltem possessionem amisit: Rip. in *cap. cum Ecclesia, n. 11. in fine, de causa poss. & proprietat. Post. observat. 58. n. 2. & 3.* quia status ultimus attenditur in hoc negotio, ut in terminis responderet *decis. 251. n. 3. p. 2. recent.*

Qui autem est in possessione præsendi, præferendus est, & illius præsentatio prævalet omnibus aliis, *cap. consultat. omib. de jure patr. cum ibi notatis.*

Imò ex lapsu tanti temporis, quo linea Iacobi senioris non præsentravit, altera linea præscripta jus patronatus, ut copiosè probat Maceratenis *lib. 1. resol. 108. n. 28 & multis sequentibus*, Vivian. de *jure patronatus, lib. 4. c. 9. num. 51. & 52.* & compatrioti permitiendo quod alii, quibus infirmus jus præsendi competebar, soli præsentarent, videntur animum deposuisse, & jus suum amisisse: Rot. *dec. 251. n. 4. p. 2. recent.*

Ad tertiam questionem responderetur, quod cum Guillelmus, Matthæi filius, repudiaverit hæreditatem paternam, Spiritus ejus filius est excludendus jure præsendi: quia cum jus patronatus, de quo agitur, sit potius mixtum, quam purè gentilium vel hæreditarium; ideo qualitas hæreditaria debet intervenire in eo, qui præsentravit, ut decidit Rot. *dec. 647. n. 1. & 2.* apud Burat. Tamen hæc qualitas hæreditaria non potest concurrere in Spiritu, pendente vita Guillelmi patris sui, adeo ut non sufficiat quod à patre emancipetur, ut apud Vivian. de *jure patr. lib. 4. c. 1. post n. 71. vers. non obstat, quod in jure patronatus*; ideo dictus Spiritus non potest vivente Guillelmo patre suo admitti ad præsendum, ut diximus in *cap. præcedenti.*

Quod enim jus patronatus sit mixtum, & sic in parte hæreditarium, patet ex eo, quod fundator ad illud vocavit hæredes ab eo institutos, & suos in futurum succellores: quæ verba inferunt qualitatem jus patronatus hæreditarii, vel saltem mixti, ut præcisè ostendit Burat. dicta *decis. 647. n. 1. & 2.*

Et ex longissimi temporis lapsu, quo una sola linea præsentravit jure hæreditario, jus patronatus assumptæ naturam hæreditarii: sed tamen quia etiam descendentes ex illa linea præsentrunt, non est simpliciter hæreditarium, sed mixtum: hæc mixtura sufficit ad exclusionem extranei, vel ejus qui non fuit hæres, sicut dicitur de feudo & emphyteusi, quæ fraternizant, ut dicit Clar. *§. Feudum. q. 99.* Cardin. in *Clement. plures, colum. finali, de jure patronatus, Rot. decis. 247. n. 5. p. 4. recent.*

Quamobrem concluditur, rebus sic stantibus, solam Germanam in possessorio manutenendam esse, & præsendum ab ea instituendum, quia linea Iacobi senioris amisit possessionem præsendi; ex alia verò linea superest Guillelmus, qui est inhabilis, cum repudiaverit paternam hæreditatem, & ideo deficiente linea masculina, veniendum est ad fœminas, cum testator in suo testamento, deficientibus masculis, vocaverit fœminas: ex traditis per Fusar. de *substitut. q. 379. n. 52. & sequent.*

H 2

CAPVT